

בש"פ 5255/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5255/19

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העורר: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים
(השופטת ח' מאק-קלמנוביץ) במ"ת 53324-11-18
מיום 1.8.2019

תאריך הישיבה: י"ז באב התשע"ט (18.08.19)

בשם העורר: עו"ד שי וולשטיין

בשם המשיבה: עו"ד לינור בן אוליאל

החלטה

*

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ח' מאק-קלמנוביץ) במ"ת 53324-11-18 מיום 1.8.2019, בגדרה נדחתה בקשת העורר לצאת לחופשה בתנאים לצורך השתתפותו בחתונת בנו שעתידה להתקיים ביום 21.8.2019.

1. ביום 22.11.2018 הוגש כתב אישום נגד העורר המייחס לו מאות עבירות מין חמורות בשתי בנותיו, א' ילידת 1991, ו-ב' ילידת 1995. על פי עובדות כתב האישום, בין השנים 2006-2009 ביצע העורר במאות הזדמנויות שונות מעשים מגונים ב-א' בהיותה בגיל 15 עד גיל 18, אשר לבסוף הביאו אותה לנסות לשלוח יד בנפשה. כמו כן, בין השנים 2012-2014 ביצע העורר בתדירות של פעמיים עד שלוש פעמים בשבוע עבירות מין ב-ב' בהיותה בגיל 17 עד גיל 19. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום הליכים המשפטיים נגדו.
2. ביום 25.7.2019 הגיש העורר בקשה ליציאה ממעצרו לצורך השתתפות בחתונת בנו שעתידה להתקיים כאמור ביום 21.8.2019. ביום 1.8.2019 קיים בית המשפט דיון בבקשה, במסגרתו התנגדה המשיבה לבקשה בצינה, בין היתר, כי קיים חשש משמעותי שהשתתפותו של העורר בחתונה תוביל לשיבוש הליכי משפט וזאת בשים לב לכך שעדי תביעה מרכזיים אשר טרם מסרו את עדותם עתידים להשתתף בחתונה, כמו גם אחת המתלוננות.
3. בית המשפט המחוזי דחה את בקשת העורר. בהחלטתו ציין כי הגם שיש במפקחים המוצעים ובערבויות מתאימות כדי להפיג את החשש להימלטות, הרי שלנוכח העובדה כי חלק ניכר מהעדים המהותיים הם בני משפחה העתידים להשתתף בחתונה, קיים חשש ברור לשיבוש הליכים ולתיאום גרסאות. עוד ציין בית המשפט כי בעצם נוכחותו של העורר באירוע רב משתתפים מסוג זה יש כדי להשפיע על העדים. בית המשפט עמד אף על העובדה כי מתסקיר המעצר עולה שבני משפחה הפעילו לחצים על המתלוננות בתיק. מכאן הערר שלפני.
4. לטענת העורר, קביעת בית המשפט לפיה קיים חשש מרכזי לשיבוש הליכי המשפט ולתיאום עדויות הינה ערטילאית ואינה מבוססת. מדובר באירוע מאוד נקודתי כאשר המטרה היא לשמח את בנו וניתן לאיין כל חשש מפני שיבוש הליכי המשפט. במאזן הקיים בין חשיבות האירוע ומשמעותו הרבה בעיניו אך בעיקר בעיני בנו לבין החשש האמור, יש לבכר את חשיבות האירוע. במסגרת זו, אף הוצע כי בשלב החופה תהא החתונה סגורה לקהל הרחב, למעט רשימת מוזמנים מצומצמת שתועבר לעיון המשיבה, ועדי התביעה לא יימנו עליה. רק לאחר מכן יגיעו יתר האורחים והעורר ישוב לבית המעצר. באופן זה ניתן יהיה לאזן כראוי בין חשש המשיבה ובין חשיבות בכך שהעורר יוכל ללוות את בנו ביום חתונתו.
5. בהקשר זה הפנה העורר לנסיבותיו המשפחתיות המיוחדות, בהן העובדה כי בנו אשר עתיד להתחתן התייתם מאמו לפני כשנה. מדובר באירוע דתי המתקיים בהפרדה מגדרית מלאה כך שממילא לא מתעורר החשש למפגש בין העורר ובין מי מהמתלוננות. הוא הדגיש כי המפקחים המוצעים הינם איכותיים ביותר ובידם לאיין כל מסוכנות הנשקפת ממנו לבל ישבש את הליכי המשפט על ידי יצירת קשר עם עדי התביעה באופן ישיר או באופן עקיף. הוא הוסיף כי לו היה ברצונו לשבש את הליכי המשפט, היה בידו לעשות כן גם מתוך כתלי בית הכלא באמצעות הטלפון.
6. מנגד, המשיבה הצביעה על חומרתם הרבה של המעשים המיוחסים לעורר. היא הפנתה לתסקיר המעצר שניתן לגביו אשר בשוליו ניתנה המלצה פוזיטיבית להורות על מעצרו עד תום משפטו, המלצה אשר לא ניתנת כדבר בשגרה. בנוסף הפנתה המשיבה להמלצת ועדת המסוכנות של שב"ס אשר ציינה כי אין מקום לאפשר לעורר לצאת לחתונת בנו. במסגרת זו נטען כי הכלל הוא שאין לאפשר חופשות לעצורים שהם עברייני מין בתוך המשפחה, שכן קיים חשש אינהרנטי של שיבוש מהלכי המשפט, וודאי במקרה זה בו איש מהעדים טרם מסר את עדותו לפני בית המשפט.
7. הודגש כי אפשרויות השיבוש אינן מתבטאות אך ורק בקשר ישיר בין העורר לבין עדי התביעה, שכן אפשרויות

השיבוש יכולות להתבצע גם באמצעות מתווכים או אפילו באמצעות יצירת קשר עין בין העורר לבין העדים. עצם נוכחותו באירוע עלול לשדר מסר בעייתי. יתר על כן, אחת המתלוננות לא הוזמנה לחתונה גם בשל טענתה שמופעל עליה לחץ תמידי לחזור בה מתלוננתה והיא אף ציינה באוזני בא-כוח המשיבה כי היא משוכנעת שהעורר יפעל לתיאום גרסאות ושיבוש הליכים. במסגרת זו אין מקום לשעות להצעת העורר לצמצום הנוכחים בחופה ולו בשל כך שלא ניתן לאכוף הסדר זה.

8. בתשובה לטענות המשיבה, טען העורר כי עמדת שירות בתי הסוהר במקרים מעין אלו היא תמיד שלילית והשיקולים אשר הוא שוקל אותם אינם השיקולים שעל בית המשפט לשקול. העורר אמנם בחר להעלות את טענותיו באפיק הפלילי אך הוא יכול היה לעשות כן בהליך מינהלי, ועל בית המשפט להעביר תחת שבט ביקורתו את שיקול דעת שירות בתי הסוהר. לבסוף טען כי דחיית מבוקשו של העורר תמיט חורבן על חתונת בנו.

9. עיון בתסקיר המעצר מיום 11.12.2018 מלמד כי להתרשמות שירות המבחן קיימים אצל העורר עיוותי חשיבה וביטויים התנהגותיים המאפיינים מבצעי עבירות מין. העורר גילה מודעות נמוכה למצבו ולמצבי סיכון אפשריים בהתנהלותו. הוא אינו מבטא אמפתיה כלפי בנותיו. מעבר לכך, על פי התרשמות שירות המבחן גישתו זו של העורר היא גישתה של המשפחה המורחבת כולה. המשפחה אף מבטאת יחס עוין כלפי א' ומדירתה. התנהלות המשפחה חושפת את א' לפגיעה רגשית ועשויה ליצור שיבוש מהלכי משפט וערעור מצבה הנפשי הקשה ממילא. דברים אלה מקבלים משנה תוקף שעה שמדובר באירוע משפחתי בו ימצא העורר (על אף העדרה של א' מהחתונה) בקרב ובחיק משפחתו. ואכן, בשולי התסקיר אף נאמר כי קיים להערכת שירות המבחן סיכון גבוה להישנות התנהגות פוגענית דומה מצדו של העורר וסיכון גבוה לשיבוש מהלכי משפט. נקל לשער אפוא מה עלול העורר לעולל בהיותו בחיק משפחתו.

10. בנוסף על האמור, בהערכת מסוכנותו של העורר מטעם ועדת המסוכנות של שב"ס נקבע כי מתן אפשרות לעורר להגיע לחתונת בנו מעורר סיטואציה מורכבת, השוללת את השתתפותו באירוע. כך גם עולה מחוות דעת של הלשכה המשפטית של שב"ס בה נשללה הוצאת העורר בליווי לחתונת בנו.

11. ההלכה היא כי על בית המשפט ליתן משקל משמעותי לנהלי שב"ס ולמדיניות הננקטת על ידו. נהלי השב"ס מגדירים את העילות ליציאת עצור לחופשה קצרה לרגל אירועים משפחתיים ואת האמצעים הנדרשים כדי להבטיח את חזרתו של העצור לכלא ומניעת שיבושים אפשריים אחרים עקב יציאתו (בש"פ 1381/10 מדינת ישראל נ' אליאס (24.2.2010); בש"פ 5874/02 אטייה נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(5) 865, 869 (2002)). בנוסף על האמור, שעה שמדובר בעצור המיוחסות לו עבירות מין במשפחה המבקש לצאת לחופשה לצורך השתתפות באירוע משפחתי, נקודת המוצא היא כי ככלל אין לאפשר זאת, וזאת לנוכח המסוכנות הנשקפת ממנו (רע"ב 996/19 פלוני נ' שירות בתי הסוהר (8.2.2019)).

12. דברים אלה מובילים למסקנה חד משמעית במקרה זה בו כאמור כל גורמי המקצוע שוללים את השתתפותו של העורר בחתונת בנו שאין מקום לשעות לבקשתו. לא נראה לי כי יש במפקחים המוצעים כדי להפיג את החשש משיבוש הליכי המשפט. זאת לנוכח העובדה כי חלק ניכר מהעדים המהותיים הם בני משפחה העתידים להשתתף בחתונה. תמים דעים אני עם קביעת בית המשפט המחוזי כי בעצם נוכחותו של העורר באירוע רב משתתפים מסוג זה, יש כדי להשפיע על העדים.

אני סבור אפוא כי לא נפל פגם בהחלטת בית המשפט המחוזי ויש לדחות את הערר.

ניתנה היום, י"ז באב התשע"ט (18.8.2019).

ש ו פ ט
